

Er is meer dan alleen maar bijen houden!

Imkervereniging Mergelland

18 oktober 2012

- Organisatie,
- Bijengezondheid,
- Informatieverstrekking,

Organisatie

- NBV,
- NBV Limburg Groep,
- Imkervereniging Mergelland,

NBV

- **Doelgroep:**
- Alle bijenhouders in Nederland,
- Hobby als ook beroepsmatig,
- Belangstellende, honingbijen, solitaire bijen en hommels,

NBV

- **Missie:**
- De vereniging scheidt optimale voorwaarden, zodat imkers op professionele wijze bijen kunnen houden.
- De **Nederlandse Bijenhoudersvereniging** werkt actief aan haar toekomst. Zie daarvoor het [beleidsplan 2006-2011](#).

NBV

- Leden, +/- 6000,
- Lokale afdelingen +/- 220,
- Regionale Groepen 17,

NBV

Hoofdbestuur:

- Jan Dommerholt, voorzitter,
- Aat Rietveld, vicevoorzitter,
- Rob Nijman, secretaris,
- Bert Willigenburg, penningmeester,

- **Leden**
- Mevr. Eva Schild-Schofaerts,
- Wouter Schouwstra,
- Dirk Brugman,
- Rik Snoek,
- Henk Zomerdijk,

NBV Secretariaat

Gevestigd in het [Bijenhuis](#) in Wageningen.
Verzorgen de dagelijkse gang van zaken,
(leden)administratie, ondersteuning aan
hoofdbestuur, commissies, werkgroepen en
de redactie van het tijdschrift Bijenhouden.
Marga Canters, secretariele medewerkster.

NBV Bijenhuis Wageningen

Het [Bijenhuis](#) is de imkershop van de NBV. De imker kan daar terecht voor: materialen, gereedschappen, uitrusting, literatuur bijen en bijenhouden, gereedschappen en grondstoffen voor het maken van waskaarsen en mede.

NBV Bijenhuis Wageningen

- Grintweg 273
6704 AP Wageningen
- Secretariaat:
tel. nr. 0317- 422 422
email; secretariaat@bijenhouders.nl
- Winkel:
tel. nr. 0317- 422 733
email: bijenhuis@bijenhuis.nl
- website: www.bijenhouders.nl

NBV Limburg Groep

- Jan Slots, voorzitter,
email: jslots@gmail.com
- Ger Linders, secretaris,
Vrouwboomweg 6
5961 PM Horst aan de Maas
email: ger.linders@planet.nl
tel.nr: 077-398 24 74

NBV Limburg Groep

Aangesloten afdelingen

- Imkers Roer- en Leudal, Haelen,
- Imkersvereniging Horst e.o.,
- Imkervereniging Mergelland, Margraten,
- De Mijnstreek, Merkelbeek,
- Imkers Mook,
- Imkers Sevenum/America,
- Imkervereniging St. Ambrosius, Weert,

Imkervereniging Mergelland

Bestuur:

Hub Maar, voorzitter,

email: voorzitter@imker-mergelland.nl

Sjef Vleugels, vicevoorzitter,

Will Timmermans, secretaris/penningmeester,

email: penningmeester@imker-mergelland.nl

Mark Pluijmen, webmaster,

email: info@imker-mergelland.nl

Fer Hendricks, lid,

Imkervereniging Mergelland

- Bestuursvergadering elke 1^e maandag van de maand,
- Ledenvergadering elke 3^e donderdag van de maand, (vakantieperiode, juli/aug, niet),
- Imkerhome, D'n Huppel te Ulestraten,

Imkervereniging Mergelland

Contactgegevens:

- Burgemeester L'Ortystraat 13
6231 HC Meerssen,
- email: info@imker-mergelland.nl
- website: www.imker-mergelland.nl

Imkervereniging Mergelland

- **Zwermteam:**
- Leo Mommer, tel. 043-306 25 64,
- Hans Mommer, tel. 045-544 02 27,
- **Opleidingen / cursussen:**
- Fer Hendricks, tel. 043-306 24 78,
- **Koninginnenteelt i.o.:**
- Cor Vernooij / Pierre Vandewall,

Bijengezondheid

- Nederlands Centrum Bijenonderzoek,
- Bijen@wur,
- Spuitschade, Varroa, AVB, EVB,
- Bijengezondheidscoördinator,
- Nederlandse Voedsel en Warenautoriteit (NVWA),

Nederlands Centrum Bijenonderzoek

- Het **Nederlands Centrum** voor **Bijenonderzoek** voert monitor projecten uit met het doel inzicht te verkrijgen in de ontwikkeling van de bijensterfte die zich de laatste jaren voordoet.
- Romeé van der Zee,
- www.beemonitoring.org

Bijen@wur (PRI)

- De onderzoekers van [bjen@wur](mailto:bjen@wur.nl) hebben specialistische kennis op het gebied van bijen en hommels.
- Tjeerd Blacquiere
Droevendaalsesteeg 1
6708 PB Wageningen,
- tel: 0317- 486 001,
- email: bjen@wur.nl
- Internet: www.bijen.wur.nl

Bijenmonsters

Als service aan bijenhouders diagnosticeert bijen@wur dode bijen.

De dode bijen worden onderzocht op Nosema, amoebe, Varroa, acarapis mijtziekte en mogelijke andere afwijkingen, waarna adviezen worden gegeven om het probleem op te lossen.

Spuitschade

- **Herkenning**
- Eén of meer van de volgende verschijnselen kunnen duiden op vergiftiging,
- Plotselinge massale sterfte van de bijen,
- Sterk verlies van bijen,
- Sterven of niet meer aanwezig zijn van broed,
- "vreemd gedrag" van de bijen, zoals bijv. veel rondcirkelende of erg agressieve bijen; dode of krabbelende bijen met stuifmeel voor de kast of korf,

Spuitschade

Maatregelen

- De imker neemt de volgende maatregelen,
- Gaat na of de volken voedselgebrek hebben,
- Neemt bij vermoeden van vergiftiging (spuitschade) contact op met de Nederlandse Voedsel- Warenautoriteit (NVWA), eventueel in overleg met de bijengezondheidscoördinator,
- Neem zelf geen monsters; in het belang van de bewijsvoering moet de monstername door de NVWA uitgevoerd worden. Wel mag de imker de dode bijen afdekken met een stuk karton,
- Maakt enkele foto's van de dode bijen,

- Waarschuwt imkers die in de buurt met hun volken staan,
- Vult het schadeformulier “Melding van spuutschade” zo goed mogelijk in, eventueel met behulp van de bijengezondheidscoördinator,
- Stuurt het formulier naar:
meldkamer@minInv.nl
- tel. melden: 045-546 62 30

De varroamijt

Verspreiding varroamijt

- Daar waar bijen elkaar ontmoeten,
- Vervliegen, darren bezoek,
- Verenigen, besmette ramen overhangen,
- Reizen naar dracht,

Voortplanting varroa

- Vlak voor het sluiten van een cel gaat de mijt deze cel in,
- Uit het eerste ei komt een mannetje,
- Uit de volgende eieren komen vrouwtjes,
- Het mannetje bevrucht de vrouwtjes,

Voortplanting varroa

- Alleen de volwassen vrouwtjes overleven, rest sterft,
- Gemiddeld 1 tot 2 nakomelingen per werkstercel,
- Gemiddeld 2 tot 3 nakomelingen per darrencel,

Herken een varroa

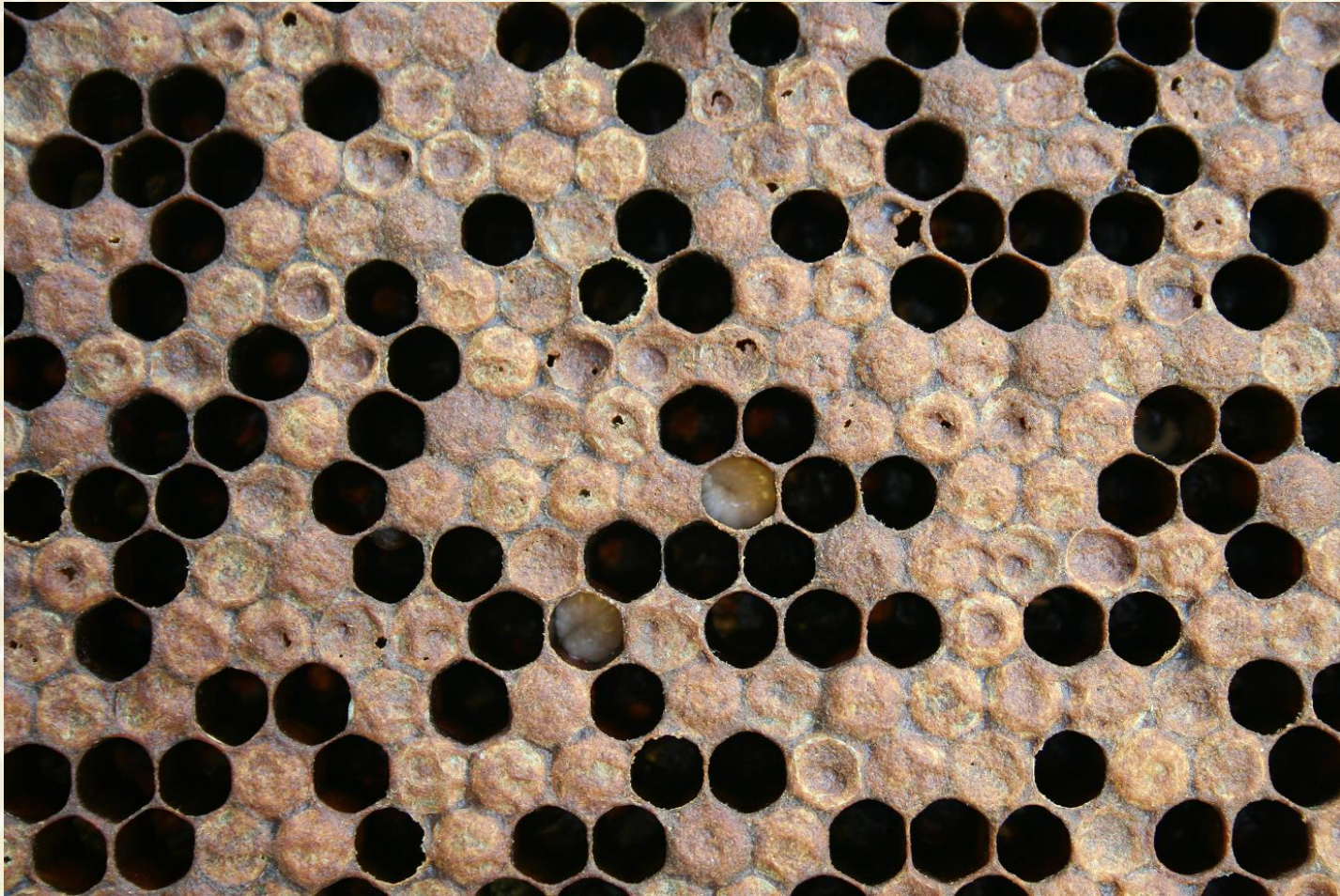
Varroa

- Trefzekere bestrijding volgens een 3-gangen menu:
  1. Darrenraat verwijderen,
  2. a. Oxaalzuur sproeien met zwermverhinderend of
    - b. Mierenzuur of,
    - c. Thymol-producten,
  3. Oxaalzuur druppelen,

1	VOORGERECHT	darrenraat verwijderen	maart	april	mei	juni	juli	aug	sept	okt	nov	dec	jan	feb
2a	HOOFDGERECHT	oxaalzuur en zwermverhinderend	maart	april	mei	juni	juli	aug	sept	okt	nov	dec	jan	feb
2b		mierenzuur verdampen	maart	april	mei	juni	juli	aug	sept	okt	nov	dec	jan	feb
2c		Thymovar of Apiguard	maart	april	mei	juni	juli	aug	sept	okt	nov	dec	jan	feb
3	NAGERECHT	oxaalzuur druppelen	maart	april	mei	juni	juli	aug	sept	okt	nov	dec	jan	feb

Amerikaans Vuilbroed (AVB)

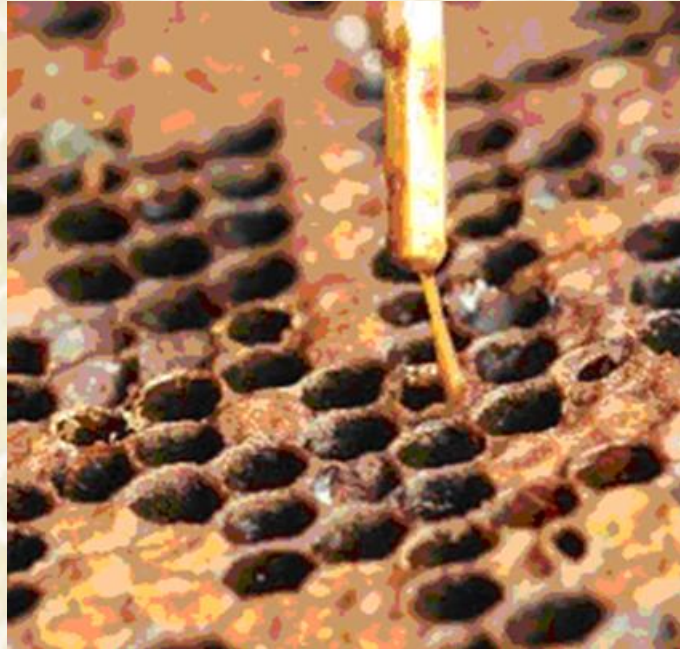

Ziektebeeld AVB

- Onregelmatig broednest,
- Veel open cellen tussen gesloten broed,
- Ingezonken celdeksels bij gesloten broed,
- Openingen in een aantal celdeksels,
- Gronderige leemachtige geur,

Draden trekken bij AVB

Verspreiding AVB

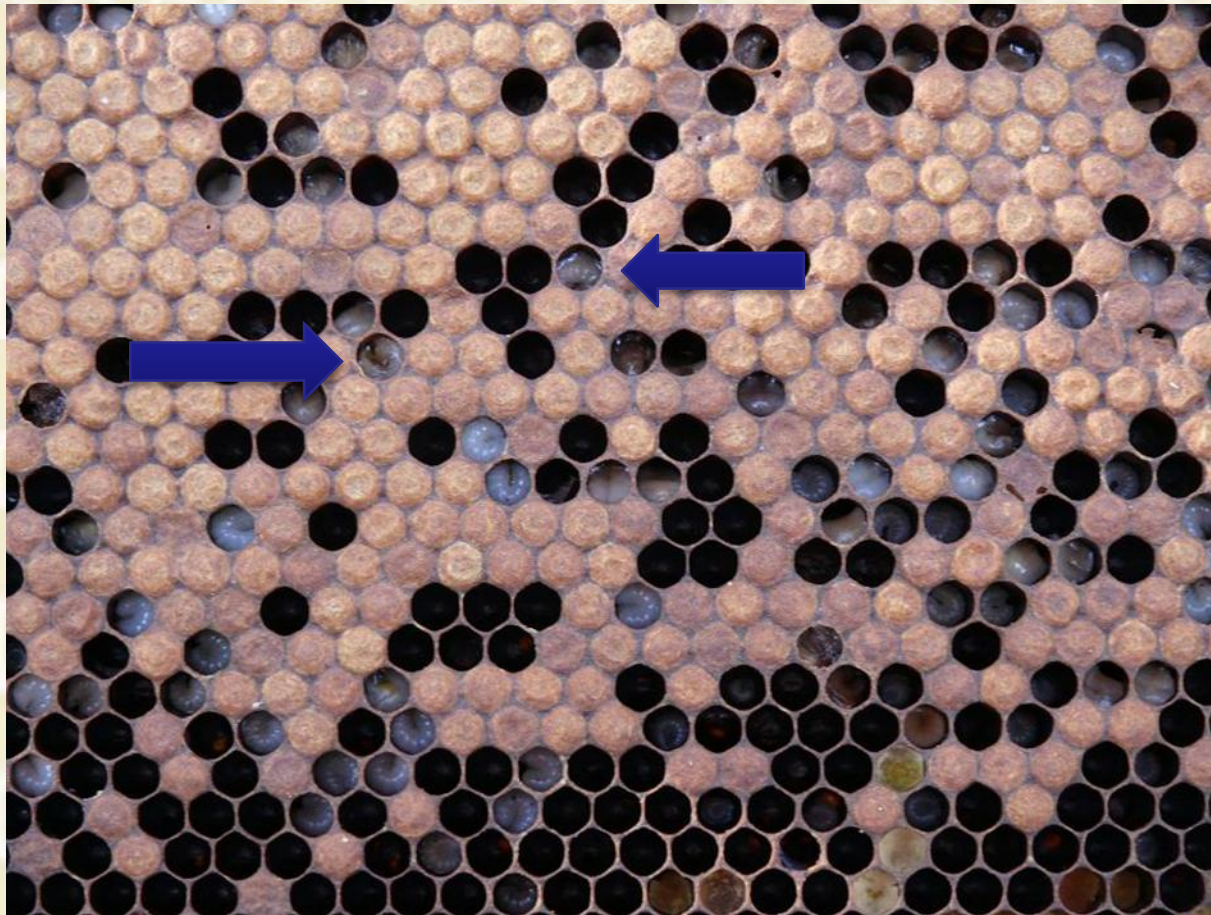
- De imker is de grootste verspreider,
- Uitwisseling van materialen,
- Vervliegen of beroving ziek volk,
- Reizen naar gebied met besmette volken,

AVB meldingsplichtige ziekte

- Informeer het bestuur van de afdeling,
- Melden bij Bijen@wur,
- Het adres vind je in het bijenblad,

Europees Vuilbroed (EVB)

Ziektebeeld EVB

- Larf sterft voordat de cel gesloten is,
- Larf ligt in een onnatuurlijke houding,
- Dode larf verkleurt geel/bruin,
- Je kunt geen draden trekken zoals bij AVB,

Verspreiding EVB

- De imker is de grootste verspreider,
- Uitwisseling materialen,
- Vervliegen en roven uit besmet volk,
- Reizen met de volken,

Maatregelen bij EVB

- Zwakke of erg zieke volken opruimen,
- Raten vernietigen en kast ontsmetten,
- Sterk volk op schone raat zetten,
- Voer een varroabestrijding uit,

Informatie Bijengezondheid

- Cursus bijengezondheid,
- Syllabus bijengezondheid NBV,

Gezondheidscoördinator

- Hub Maar voor de regio Zuid-Limburg,
- Vraagbaak voor de imkers betreffende bijengezondheid, toepassen middelen e.d.
- tel.nr: 043-365 06 34
- mobiel: 06-83 98 79 97
- email: hub.maar@planet.nl

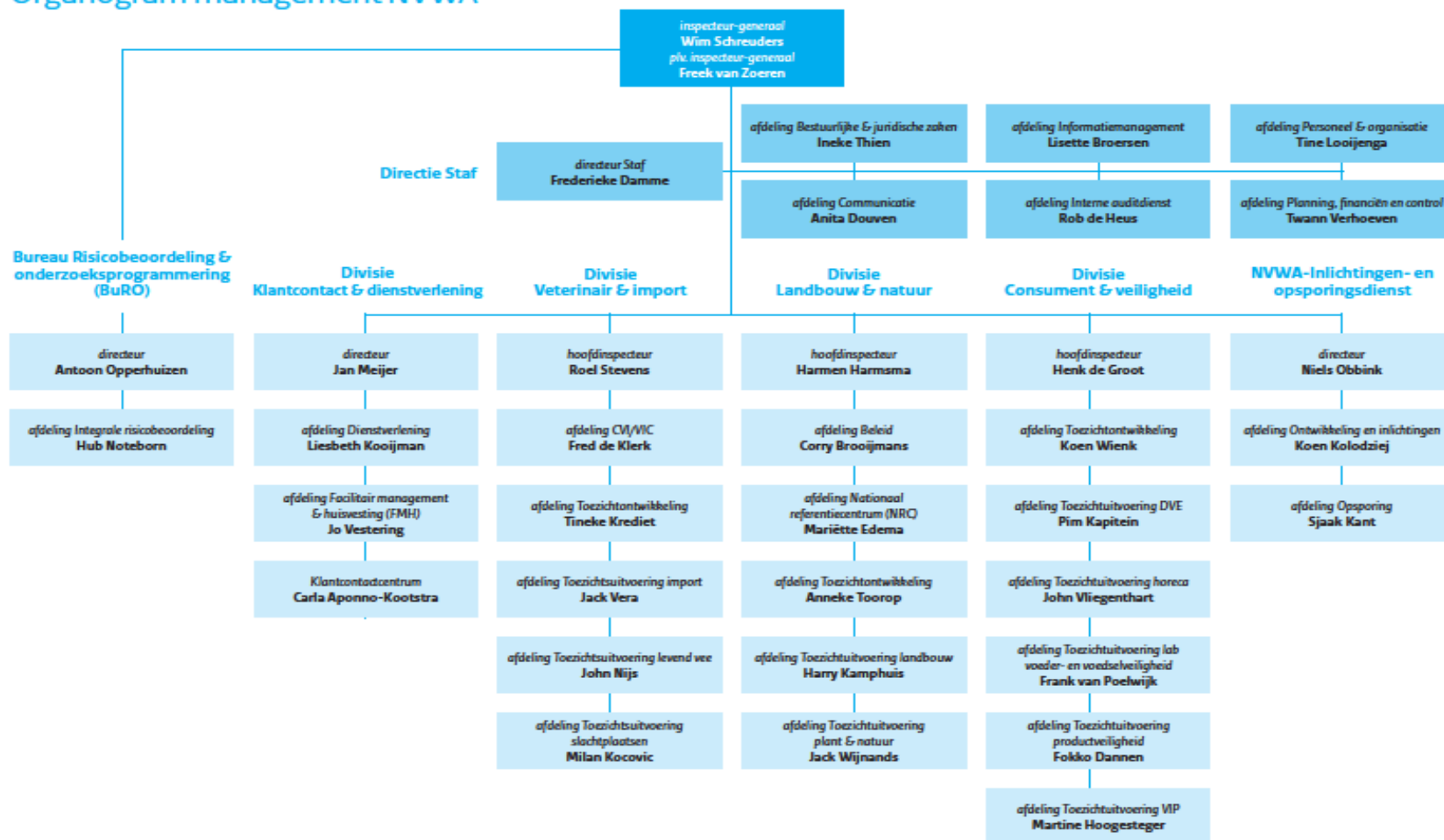
NVWA

- **Nederlandse Voedsel- en Waren**autoriteit,
- Was voorheen AID, PD en VWA,
- Controle op spuitschade,
- Controle op verkoop honing,
- Controle op verwerking van honing,

Organogram NVWA

Organogram management NVWA

Contact NVWA

- Algemeen:
tel. nr: 0800 – 0488,
email: info@vwa.nl
- Klantcontactcentrum,
tel. nr: 045-546 62 30,
email: meldkamer@minInv.nl
- Bezoek en Postadres, Limburg,
Pastoor Cramerstraat 14a
6102 AC Echt

Informatieverstrekking

- Imkervereniging Mergelland,
- NBV,
- Algemeen,

Info Imkervereniging Mergelland

- Website: www.imker-mergelland.nl 11-10-2012
- Circulaire Imkervereniging Mergelland,
- Flits Imkervereniging Mergelland,
- Imkeravond,
- Evenementen, markten,

www.imker-mergelland.nl

- 24 uur p/dag te raadplegen,
- Thema's website;
- Cursussen,
- Agenda,
- Nieuws,
- Vereniging,
- Foto's,
- Contact,

Circulaire

- Verschijnt 5 maal per jaar per mail,
- Info bulletin over allerlei actuele bijen gebeurtenissen,
- Uitnodiging voor imkeravond met vermelding van thema,
- Uitnodiging voor ALV.

Flits

- Verschijnt onregelmatig, per mail,
- Actueel nieuws of bijzonderheden,

Imkeravond

- 1 maal per maand, 3^e donderdag (2012),
(vakantieperiode, juli/aug, niet)
- Onderwerpen bijhouden gerelateerd,
- Locatie: Imkerhome D'n Huppel te Ulestraten,
- Tijdstip: 19.30 uur,

Evenementen, markten,

- Bloesemlint, IKL Limburg,
- Landelijke Open Imkerijdag,
- Limburg Preuve, Kasteel Vaeshartelt,
- Diverse markten, lezingen, etc, door individuele imkers,

Info NBV

- Maandblad Bijenhouden,
- Nieuwsbrief NBV:
www.imkernieuws@bijenhouders.nl
- Website, www.bijenhouders.nl
- Discussieforum, www.bijenhouden.nl
- Studiedagen,
(koninginnenteelt, bestuiving, bijengezondheid, 3 landelijke),

Algemeen

- www.Bijen.wur.nl , nieuwsbrief,
- www.imkerpedia.nl , algemene info,
- Nieuwsbrief Bijenstichting:
info@bijenstichting.nl
- Infobriefs Bienen@Imkerei,
<http://apis-ev.de/index.php?id=infobrief>

Algemeen

- <http://www.honeybee.be>
Universiteit Gendt België,
- <https://secure.fera.defra.gov.uk/beebase>
(heeft o.a. een varroa calculator)
- www.agroscope.admin.ch/imkerei

- Vragen?
- Bedankt voor uw aandacht.